

ANDREI BREZIANU

Aspecte din spiritualitatea Monseniorului Ghika în lumina câtorva învățăături ale Enciclicei *Deus caritas est* (IV)

Un alt aspect unde idei ale robului lui Dumnezeu Vladimir Ghika se întâlnesc, în confluența actuală, cu idei prezente în enciclica *Deus caritas est*, sunt acele abordări unde, chiar la începutul documentului adresat de Papă întregii Biserici, acesta scrutează anumite ambiguități ale limbajului modern, confuziile semantice lovind, în zilele noastre, înțelegerea unor noțiuni esențiale, cele legate de dragoste, de iubire, de caritate:

“Suntem în primul rând confrunțați - scrie Papa - cu o problemă de limbaj. Termenul *iubire* a devenit astăzi unul dintre cuvintele cele mai folosite și, de asemenea, unul dintre cele mai degradate, un cuvânt cărui noi îi dăm înțelesuri complet diferite. Chiar dacă tema acestei enciclice se concentrează asupra problemei înțelegerii și practicii iubirii în Sfânta Scriptură și în tradiția Bisericii, nu putem să facem abstracție, pur și simplu, de sensul pe care îl are acest cuvânt în diferitele culturi și în limbajul actual” (I,2).

Întocmai în acest sens, iată abordarea aceleiași dileme de actualitate în gândirea spirituală a robului lui Dumnezeu, Vladimir Ghika: “Dacă există vreun cuvânt al cărui sens să-l fi restrâns uzul vulgar - scria el - apoi acesta este caritate, al cărui sens originar, în accepțiunea greacă și latină, este iubire: iubire dezinteresată, iubire liberă. Iubire în același timp eliberată și purificată. Caritatea este iubire. Dacă unul dintre cuvinte și-a îngustat sensul prin uz până la a însemna *a da de pomană*, a alina momentan o mizerie materială, fiind chiar, prin înjosire, asociat cu verbul *a face*, ca și când un act de milostenie se face ca un lucru mecanic, - celălalt cuvânt a fost profanat și el, tot felul de lucruri fiind numite iubire... Vom folosi cele două cuvinte - iubire, caritate - pentru a le lămurii, lămurindu-le unul prin celălalt, ca să îndepărtăm sărăcirea și confuziile de sens de pe urma cărora și unul și celălalt termen au avut de suferit... Această caritate, această iubire îl au drept obiect pe Dumnezeu și - deopotrivă și inseparabil - pe aproapele nostru, după porunca de neclintit care a făcut din aceste două iubiri una singură. Dumnezeu este, într-adevăr, cel mai apropiat dintre cei apropiați nouă, iar aproapele nostru este chipul sub care Dumnezeu pune la încercare în altul iubirea noastră pentru Dumnezeu”, scria Monseniorul Ghika în *Liturghia aproapei*.

Deloc întâmplător, pilda vieții Monseniorului Ghika, o viață închinată slujirii aproapei și încheiată cu mărturia jertfei supreme

pentru credință, rămâne totodată grăitoare și pentru felul în care învățăturile lui, ilustrate în scrieri și faptă, continuă să iradieze printre urmași, rememorată de mulți, în mijlocul poporului din care s-a născut, ca și printre alții.

Ceea ce și dă prilej acestor gânduri evocând actualitatea unor fațete ale spiritualității Monseniorului Vladimir Ghika, la câteva puncte de semnificativă confluență cu mari adevăruri conținute în enciclica *Deus caritas est*...

“Pertransiit beneficiendo”. Despre Isus, *Faptele Apostolilor* (10,38) spun că, pe oriunde a trecut, a făcut fapte bune. Această pildă a lui Cristos, urmată cu smerenie și devotament de Monseniorul Ghika de-a lungul întregii sale vieți și până la moarte - această viață a lui Vladimir Ghika, dăruită lui Dumnezeu și aproapei - stă azi, cum știm, în atenția Congregației pentru Cauzele Sfinților.

Ea vine să illustreze și un alt adevăr luminos regăsit în cuvintele adresate tuturor de Papa Benedict al XVI-lea în *Deus caritas est* (II,44): “Viețile sfinților nu se limitează la biografiile lor pământești: ele îmbrățișează și viața și acțiunile lor în Dumnezeu după moarte. În cazul sfinților, spune sfântul părinte Papa, “devine limpede faptul că acela care se îndreaptă către Dumnezeu nu se îndepărtează de oameni ci, dimpotrivă, se apropie, cu adevărat, tot mai mult de ei”.

Preot Emmanuel Pohl (1873-1908)

Preotul Emmanuel Pohl s-a născut la Turnu Severin, la 17 decembrie 1873. A studiat la Seminarul arhiepiscopal Sfântul Duh din București și la Colegiul Brignole Sale din Genova. A fost sfințit preot la 30 mai 1896, activând ulterior ca profesor la Seminarul Sfântul Duh și vicar la parohia Catedralei Sfântul Iosif din București.

A fost, pentru mulți ani, organistul și dirijorul corului catedralei, oferind numeroase concerte care i-au impresionat pe contemporani, fiind apreciat și de familia regală a României.

Moartea părintelui Emmanuel Pohl, la 29 august 1908, a fost considerată de Arhiepiscopul Raymund Netzhammer drept o „pierdere foarte grea” pentru Arhidieceza Romano-Catolică București, fiind regretat, totodată, de cele mai înalte cercuri de muzicieni din Capitala României, precum și de surorile de la Mănăstirea maicilor Notre Dame de Sion din București, unde fusese confesor.

Dr. DĂNUȚ DOBOȘ